

OBZOR

Internetová verze informačního časopisu *OBCE TMAŇ*

Ročník XXV.

Srpen 2013

Číslo 8/2013 (281)

Veřejná sbírka

Obec Tmaň vyhlásila podle § 4 odst. 1 zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, **veřejnou sbírku**.

- **Účel: Pomoc při odstranění škod při povodni 2013 – obci Zálezlice**
- **Způsob provádění sbírky:** Shromáždování finančních příspěvků na Obecním úřadu Tmaň, poté předání na účet Obce Zálezlice.
- **Datum ukončení sbírky:** 15. srpna 2013

Za všechny příspěvky předem děkujeme.

Václav Macourek – starosta obce Tmaň

Oznámení občanům

Oznamujeme Vám tímto, že v době od 1. do 31. srpna 2013 jsou u pošty 267 21 Tmaň stanoveny hodiny pro veřejnost takto:

• Pondělí:	8,00 – 11,00 hodin,	13,00 – 15,00 hodin
• Úterý:		zavřeno
• Středa:	8,00 – 11,00 hodin,	15,00 – 18,00 hodin
• Čtvrtek:	8,00 – 11,00 hodin,	13,00 – 15,00 hodin
• Pátek:		zavřeno

Bc. Aleš Havránek, DiS, v.r. – provozní ředitel regionu

V Kladně dne 23. července 2013

Změna ředitelky v MZŠ Suchomasty

Jak je uvedeno na webových stránkách Masarykovy základní školy a Mateřské školy Suchomasty, došlo od 1. srpna 2013 ke změně na místě ředitelky Masarykovy základní školy. Dosavadní ředitelka Mgr. Jarmila Ciprová o tom informovala rodiče dětí ve zprávě, jejíž obsah je směřován i k rodičům dětí z Tmaň nebo Lounína, kteří navštěvují na suchomastské škole šestou až devátou třídu, a proto její text přinášíme v plném znění:

Vážení rodiče,
od 1. 8. 2013 bude ředitelkou školy Ing. Miroslava Pecková.
Děkuji Vám za spolupráci a do dalšího života přeji hodně zdraví, štěstí
a při výchově vašich dětí jen radost.
Mgr. Jarmila Ciprová

Nepřehlédněte v tomto čísle:

- **Co se dělo v ZŠ Tmaň na úplný konec školního roku** strana 2
- **Zájezd důchodců VČS** strana 4
- **Jedná se o detailech programu tmaňských oslav v příštím roce** strana 5
- **Pivovarnictví na Berounsku a Hořovicku dříve a dnes** strana 6
- **Sportovní informace – začíná nový ročník III. A třídy** strana 16

Vyúčtování Dne dětí konaného ve Tmani dne 22. června 2013

Příspěvky: finanční

- Vápenka Čertovy schody a.s. – 10.000,- Kč, Velkolom Čertovy schody a.s. – 5.000,- Kč, Janda Roman – 100,- Kč, Bartl Stanislav – 200,- Kč, celkem – 15.300,- Kč.

Příspěvky: věcné dary

- Sbor dobrovolných hasičů Tmaň – špekáčky, hořčice, chléb, Myslivecké sdružení Hora Tmaň – zajištění střelnice, limo, TJ VČS Tmaň, Občanské sdružení Vrtule – zajištění atrakcí, Sdružení maminek Tmaň – hračky v hodnotě 3 700,- Kč, firma Beko – drobné dárky, Junková – cukrovinky, Nesvadbová – cukrovinky, paní Jindrová – cukrovinky, Spotřební družstvo Jednota Hořovice – cukrovinky, Apolonia, výrobní lahůdek – cukrovinky, Karmazínová Dana – povidla do koláčů.

Výdaje:

- Zakoupení hraček – 3.927,- Kč, ostatní materiál – 410,- Kč, pyrotechnika – 5.000,- Kč, peníze do koláčů – 183,- Kč, pečení koláčů – 1.825,- Kč, občerstvení na Dětský den – 1.815,- Kč, koně – 1.000,- Kč, administrativní náklady Obce Tmaň – 1.300,- Kč, celkem – 15 460,- Kč.

Ve Tmani 26. června 2013

Vypracovala: Soukupová

Co se dělo v Základní škole ve Tmani na konec školního roku 2012 – 2013

V červencovém čísle jsme si mohli přečíst o tom, co se dělo v Základní škole a Mateřské škole Tmaň v závěru končícího školního roku 2012 – 2013. V důsledku uzávěrky tohoto čísla se tam zákonitě některé informace nedostaly, a proto je nabízíme čtenářům v tomto čísle.

- Jak jsme vás již dříve informovali v příspěvku Kalibro I., účastníme se pravidelně testování, které má porovnat úroveň vědomostí a znalostí žáků jednotlivých ročníků v přihlášených školách České republiky. Letos si tyto testy vyzkoušeli i naši pátáci a třetáci. Výsledky 5. ročníku, které přicházejí dříve, jsme již zveřejnili ve zmiňovaném článku, nyní přišla řada na třetáky. Ti byli testováni v tematických okruzích: český jazyk, angličtina, matematika, prvouka a přírodovědný základ. Výsledky žáků 3. ročníku: český jazyk – 75,6%; anglický jazyk – 62,7%; matematika – 57,9%; prvouka – 66,5%; přírodovědný základ – 62,7%.
- V letošním školním roce jsme se účastnili několika výtvarných soutěží, moc nás těší, že jsme v nich uspěli! Základní škola Pavla Lisého v Hostomicích vyhlásila na jaře výtvarnou soutěž na téma *Moje škola*. Pro naše žáky to byla výzva. Ve třídách se uskutečnila třídní kola a vítězné práce byly odeslány do Hostomic. Úspěch se dostavil. Nejlépe uspěla práce Denisky Černé z IV. třídy, která se ve své kategorii umístila na krásném 5. místě. Poděkování patří i Matěji Macíkovi, Karolíně Bielichové, Pavlu Řehořovi, Terezce Holovské, Jirkovi Pannachovi, Petrovi Baumelovi a Robinovi Krejčímu. I jejich práce obstály velmi dobře ve velké konkurenci. Hodnotnými cenami byli oceněni také naši výtvarníci z 5. ročníku Daniela Šilpochová a Jakub Placák, kteří se zúčastnili výtvarné soutěže vyhlášené ZŠ a MŠ speciální v Králově Dvoře *Tady jsme doma*. Dalšími nádhernými obrázky tuto soutěž obohatili Jakub Puffer, Anička Pavlásková a Kristýnka Adámková. Všem žákům děkujeme za pěknou reprezentaci naší školy.
- Ve dnech od 17. do 21. června 2013 se vypravili žáci IV. a V. třídy do školy v přírodě. Také se těšili do penzionu U Jandů v Úborsku na Šumavě. Měli se vážně moc dobře. Každý den se koupali a soutěžili. V úterý byli v Klatovech, kde se mohli podívat na mumie do katakomb a do starobylé lékárny. Ve čtvrtek jeli do Domažlic, ve kterých navštívili zámek s předměty z dávné minulosti. Mohli se také podívat na rozhlednu, ze které byla vidět vzdálená krajina. Opravdu si to užili a mají spoustu krásných vzpomínek, na které nelze zapomenout. Pro pátáky je to těžké, budou se muset loučit a je strašná škoda, že příští rok už nebudou v téhle úžasné škole.
- Den dětí ve Tmani se pro nepřízeň počasí letos slavil opožděně, ale nikomu to nevadilo. V sobotu 22. června jsme se nejprve sešli na cvičišti místních hasičů, kde se konalo zábavné dopoledne, na jehož pořádání se podílel místní obecní úřad, Myslivecké sdružení Hora Tmaň, Sbor dobrovolných hasičů Tmaň, Tělovýchovná jednota VČS Tmaň

a Základní a Mateřská škola Tmaň. Dorazili sem děti školou povinné, ale také malé dětičky s rodiči, prarodiči nebo staršími sourozenci. Všichni se těšili nejen na soutěže, ale také na ceny. Sluníčko nám přálo, byla spousta legrace a my jsme mohli oslavovat nejen Den dětí, ale také blížící se prázdniny. Soutěžilo se v hodu na bažanta, čápa, ve stříbě na plechovky, do pusy panáka či do koše nebo v lovení rybiček na prut. Ve stříbě vzduchovkou, šipkami i v kopání míče na cíl. Nechybělo ani oblíbené skákání v pytlích a přetahování na laně. Obě disciplíny šly náramně i rodičům a ostatním dospělákům. Ti se k naší velké radosti s vervou pustili do skákání v pytlích nebo i do přetahování lanem, kde bojovali nejen mezi sebou, ale pomáhali i nám, takže to byl opravdu lýtý boj! Dospěláci však museli ukázat svou zdatnost i ve vzpírání, protože vyzvednout několikrát své dítě k čápovi nebo s ním odskákat celou trasu nebylo určitě nic lehkého. Super byly také výborné koláče, které jsme si po namáhavých výkonech určitě zasloužili. Chutnaly úplně všem - dětem, maminkám, babičkám, tatínkům, dědečkům, no prostě každému. Bezva dopoledne zakončili svým útokem naši malí hasiči, kteří nám udělali velikou radost, když nás v tom horku pěkně zchladili. Odpoledne jsme pak mohli pokračovat ve slavení na Louníně v Lipkách, kde jsme si moc pochutnali na buřtících i vychlazené limonádě! Mohli jsme si také krásně zrelaxovat na dece, nebo se vydovářet na klouzačkách, houpačkách či v blízkém lesíku a na louce. Super byla i jízda na krásných koních, kteří nás s grácií nosili na svém hřbetě, střelba šípem z luku na divočáka i palba ze samopalů na sáčky s vodou. Nejvíce jsme se však těšili na noční ohňostroj, který byl opravdu krásný a prozářil nám nejen temnou oblohu nad námi. Den dětí se moc vydařil, a proto se už teď těšíme na další.

- V úterý 25. června 2013 se žáci IV. a V. třídy zúčastnili druhé části projektu dopravní výchovy. Vzhledem k tomu, že přšelo a nemohli jsme jet na dopravní hřiště do Berouna, vymyslely nám paní učitelky náhradní program ve škole. Psali jsme znalostní test z dopravní výchovy, hráli jsme vybíjenou se čtvrtou třídou, kde páťáci vvrhli 2:0. K obědu jsme si objednali pizzu, zapili ji colou a na závěr jsme si pochutnali na zmrzlině. Celý projekt se nám moc líbil. V první části jsme byli poučeni, jak se máme chovat při jízdě na kole. Nejvíce se nám líbila hodina s panem Kvasničkou a panem Bělohávkem z Autoškoly Kvasnička. Uvědomili jsme si, kolik chyb děláme při jízdě na kole a ve znalostech pravidel silničního provozu. Vše jsme díky nim pochopili a snažili jsme se chyby napravit. Na testu jsme zjistili, kolik vědomostí jsme si zapamatovali. Je velká škoda, že jsme si nemohli v praxi své vědomosti vyzkoušet na dopravním hřišti v Berouně. Také je velká škoda, že projekt skončil. Moc se těšíme na další poučný projekt.
- Ve středu dne 26. června 2013 jsme se vydali do Suchomast, podívat se na naše nové školní působiště a pokusit se porazit šestou třídu ve vybíjené. Počasí nám moc nepřálo, tak jsme nasedli na autobus a vyrazili. Měli jsme hrát na hřišti, ale bylo bohužel pod vodou, tudíž moc mokré, proto jsme museli do tělocvičny. Šestáci na nás byli přichystáni. Hráli jsme tři zápasy a všechny jsme prohráli, ale nám to nevadilo, protože síly byly vyrovnané. V nové škole se nám líbilo a moc se na ni těšíme.
- Všechno jednou začíná a zase končí, stejně tak i čas strávený v tmaňské škole. Loučíme se s našimi páťáky, a oni s námi. Vzpomínat na ně budou nejen paní učitelky v čele s paní ředitelkou, ale i ostatní pracovníci školy a hlavně jejich spolužáci. Všichni jim přejeme hodně štěstí do jejich dalšího počínání!!!
- Letos jsme se opět přesvědčili, že rčení *Voda je dobrý sluha, ale zlý pán*, je opravdu pravdivé. Všichni jsme sledovali, jaké červnová povodeň páchá škody, a litovali jsme ty, kteří při ní o všechno přišli. Nyní jsme se rozhodli pomoci účastí ve Sběrce na odstranění škod při povodni 2013 obci Zálezlice, kterou pořádá OÚ ve Tmani od 1. července do 15. srpna 2013, a která je schválena Krajským úřadem Středočeského kraje. Paní ředitelka Mgr. Růžena Kybíksová odnesla na Obecní úřad ve Tmani částku 1360,- Kč. Do sbírky přispěli žáci jednotlivých tříd a školní družiny prostřednictvím třídních fondů i dospěláci.

A to je již opravdu ze závěru školního roku 2012 – 2013 v tmaňské základní škole všechno. Prázdniny jsou sice již v polovině, ale podívejme se na ně z té druhé strany – vždyť ještě celý měsíc jich máme před sebou – a co si v takovém případě můžeme více přát?! Snad jenom, aby nám i nadále přálo počasí.

Zájezd důchodců Vápenky a Velkolomu Čertovy schody

Ve středu 19. června 2013 připravila základní organizace Odborového svazu STAVBA akciových společností Vápenka a Velkolom Čertovy schody zájezd pro své členy – důchodce, bývalé zaměstnance obou akciových společností. Plný autobus padesáti účastníků se vydal nejprve do sousedního Plzeňského kraje na zámek Kozel.

Zámek Kozel je klasicistní lovecký zámek postavený na konci 18. století pod vedením stavitele Václava Haberditze pro stavebníka Jana Vojtěcha Černína. Čtyřkřídlá přízemní budova kolem obdélníkového vnitřního nádvoří byla podle návrhu Ignáce Palliardiho doplněna o dvě dvojice staveb - kapli s jízdárnou a protějškem lokajnu s konírnou, čímž vznikl celistvý areál. Na zámku se z části zachoval původní mobiliář, který vytváří představu o zařízení loveckých zámků a letních sídel šlechty na přelomu 18. a 19. století. V každé místnosti jsou keramická klasicistní kamna zdobená rostlinnými motivy ve vrcholu zakončenými vázou. V nich se topilo z nádvoří, aby nebylo panstvo rušeno služebnictvem. Do reprezentačních místností zámku se vcházelo přes vstupní halu s malými zvonky u stropu. Každý zvonek měl jiné ladění, aby služebnictvo vědělo, do které místnosti je žádáno. Pro líčení a úpravu garderoby šlechtičen byl určen toaletní pokoj se zrcadlem dle benátského vzoru, ovšem vyrobeným v Čechách. Modrý pokoj byl pracovnou hraběnky. Je zařízen stylovým nábytkem. Zvláštností je glóbus, který se nechá rozložit jako toaletní stolec nebo sekretář. Černínova první manželka Josefina, pocházející z rodu Thun-Hohenstein byla milovnicí umění, a proto měla ve svém salonku různé hudební nástroje. Dnes je zde možné vidět i mimořádný kladívkový klavír z dílny Conrada Grafa. Zámecké divadlo bylo původně maštalí pro nejoblíbenější koně zakladatele zámku. V první polovině 19. století ji Valdštejn nechal přestavět pro zábavu svých dětí na zámecké divadlo, které dnes patří k nemnoha zachovaným divadlům té doby. Do areálu zámeckých budov náleží spolu s jízdárnou, konírnou, lokajnou i kaplí, která dnes mimo jiné slouží jako koncertní a svatební síň, kde se konají civilní i církevní sňatky.

Po návštěvě zámku Kozel byl čas na oběd. Na ten se vrátili na území Středočeského kraje – a sice do jeho západní části – do městyse Komárov, který se nachází v hořovické části bývalého berounského okresu. Původ jména Komárov se dá vysvětlit pravděpodobně od množství komárů poletujících přes močály, které zde kdysi bývaly. V knize O. Dvořáka *Putování bájnou krajinou* však nalezneme i „keltský“ výraz *komar*, což je prý označení pro *soutok*, čímž se zřejmě naráží na polohu Komárova na soutoku tří potoků (Červeného, Rohlovského a Jalového).

Na chutný oběd se všichni zastavili v restauraci pana Jaroslava Šimka ze Tmaně, který v Komárově na počátku letošního roku otevřel novou restauraci příznačného názvu „U šneka“, kde kromě tradičních jídel jsou podávány i šnečí speciality. A ještě třeba zdůraznit, že někteří odvážlivci si po obědě ve stylu tradiční české kuchyně dali jako závdavek na ochutnání některou ze šnečích specialit, která jim velice chutnala. Po obědě, který byl pro všechny vítaným odpočinkem, následovala návštěva expozice komárovského Muzea železárenství a slévárenství, jež vznikla ve spolupráci s Národním technickým muzeem v Praze. Slévárenská expozice v Komárově představuje výrobky umělecké litiny ze sbírek Národního technického muzea v Praze. Jedná se o cca 650 předmětů, odlitků a slévárenských modelů, pocházejících z 1. poloviny 19. století, kdy se železářny v Komárově staly uznávaným středoevropským výrobcem umělecké litiny. Mezi litinou najdeme plakety, plastiky, svítidla, šperky a jiné užité i dekorativní předměty. Nechybějí ani exponáty, které železářny v Komárově reprezentovaly na Zemské jubilejní výstavě v roce 1891. Vystavený soubor doplňují hornické památky připomínající tradici dolování na Komárovsku.

Zájezd se vydařil. Je však třeba zdůraznit, že všichni účastníci statečně vydrželi teplé letní počasí, které pro tuto věkovou kategorii není tím ideálním pro absolvování akcí takového druhu. Důležité bylo, že se opět setkali bývalí spolupracovníci a mohli si zavzpomínat nejen na léta trávená ve VČS, ale i probrat realitu současnosti. Poděkování za dokonalou organizaci celé akce patří vedoucí zájezdu paní Pavle Kovačkové.

Na radnici se jednalo o možné podobě programu oslav ve Tmani v roce 2014

Ve středu 3. července 2013 navštívil Obecní úřad ve Tmani pan PhDr. Vladimír Bružeňák z občanského sdružení Klub 1938 – Četnická stanice Habersbirk z Habartova. Toto občanské sdružení je klub (nejen) vojenské historie zabývající se zejména historií a propagací policejních a bezpečnostních sborů na území bývalého Československa, především četnictva. Dále se zabýváme policií, finanční stráží, stráží obrany státu či sborem národní bezpečnosti. Jedním z hlavních jejich cílů je ukázat tyto složky v jejich vývoji, zařadit je do dobového kontextu, předvádět jejich výstroj a výzbroj a v neposlední řadě též pomoci při vytváření kladnějšího obrazu současných bezpečnostních sborů, než tomu obvykle v praxi bývá. Soustřeďují se převážně na období první Československé republiky, především na osudný rok 1938, jehož události chtějí stále připomínat. Nicméně se věnují i letům válečným a poválečným. V jejich výbavě se kromě četnických uniforem nacházejí uniformy finanční stráže, uniformovaného sboru stráže bezpečnosti (policie), příslušníků sboru národní bezpečnosti. Kromě uniformované části má tento klub též dobové civilní kostýmy, pomocí kterých v nejrůznějších (často opravdu vtipných a akčních) scénkách předvádí dobový život spodnějších vrstev společnosti a jejich odhalení a záslužné potrestání bdělými ochránci pořádku. V neposlední řadě je jejich cílem ukázat mládeži alternativní způsob využití volného času, přispívat k prohlubování znalostí veřejnosti především v oblasti naší nedávné minulosti, udržovat historické povědomí a důstojným způsobem uctívat památku významných dnů české a československé historie u příležitosti státních svátků.

Proč přijel zástupce občanského sdružení Klub 1938 – Četnická stanice Habersbirk z Habartova? Toto sdružení zpracovává projekt Pohraničí 1938 - 39, který si klade za cíl informovat o událostech československého pohraničí v letech 1938 – 1939 a shromažďovat informace o příslušnících tehdejších bezpečnostních sborů, ať už se jednalo o četnictvo, policii, finanční stráž a v neposlední řadě o příslušníky jednotek Stráže obrany státu. **Jednou z prvních obětí ještě nevyhlášené války byl desátník aspirant profesor Antonín Krbec.**

V Gossengrúnu (dnešní Krajková) došlo k prvním přestřelkám s henleinovci již 13. září 1938. Proto sem velitel čtvrté mechanizované brigády vyslal první rotu 1. cyklistického praporu ze Slaného, jako vojenskou asistenci. Rota, které velel štábní kapitán Stůj, měla asi 120 mužů. Velitelem jednoho z družstev byl desátník aspirant Antonín Krbec. Když se čtvrt hodiny před desátou večer 15. září 1938 vydala vystřídaná stráž desátníka aspiranta Krbce na ubikace, propukla před budovou městského úřadu mezi strážnými přestřelka. Vojín německé národnosti Franz Ludwig zákeřně zastřelil postupně pět svých kamarádů desátníka aspiranta Antonína Krbce, vojína Boh. Čapka, vojína Netíka, četaře Stan. Kareše a svobodníka Čmeldu. Původce neštěstí, německý vojín Franz Ludwig, se nakonec sám posledním nábojem zastřelil. Ve Tmani byl prof. Antonínu Krbcovi vypraven z jeho rodného domku státní pohřeb se všemi vojenskými poctami. Na místní hřbitov jej doprovodila vojenská jednotka a kapela, četnictvo, hasiči, mládenci s družičkami a občané Tmaně i z širokého okolí. Nechyběl ani věnec od presidenta republiky Dr. Eduarda Beneše.

Členové občanského sdružení navštívili hrob des. abs. Antonína Krbce na tmaňském hřbitově před rokem – 19. srpna 2012. Při současné návštěvě byl PhDr. Vladimír Bružeňák přijat starostou obce panem Václavem Macourkem a představil mu záměr Klubu 1938 uctít památku des. abs. Antonína Krbce položením věnců, přednáškou a doprovodnými ukázkami v dobových uniformách, neboť v letošním roce uplyne 75 let od zmíněných událostí. Starosta obce pan Václav Macourek označil tento úmysl jako velmi zajímavý a informoval pana PhDr. Vladimíra Bružeňáka o záměru Obce Tmaň zorganizovat v příštím roce 2014 celodenní oslavy 110. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů ve Tmani, 101. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů na Louníně a 130. výročí výstavby budovy školy ve Tmani, jejichž případný termín zatím nebyl určen. Obě strany se shodli, že uctění památky des. abs. Antonína Krbce doplněné dobovou ukázkou zakomponované do rámce těchto oslav by se mohlo stát vyvrcholením zmíněných oslav a současně důstojným připomenutím 75. výročí událostí v československém pohraničí v letech 1938 – 1939 široké veřejnosti naší obce. Jednání na radnici bylo ukončeno dohodou obou stran, že se budou průběžně informovat o vývoji kolem tmaňských oslav v roce 2014 a hledat termín, ve kterém by se členové o.s. Klub 1938 – Četnická stanice Habersbirk z Habartova mohli aktivně zapojit do jejich programu.

Pivovarnictví na Berounsku a Hořovicku dříve a dnes

Pivo je kvašený alkoholický nápoj, který se těší značné oblibě v Česku i v zahraničí. Podle § 11 písm. a) vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 335/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), g), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro nealkoholické nápoje a koncentráty k přípravě nealkoholických nápojů, ovocná vína, ostatní vína a medovinu, pivo, konzumní líh, lihoviny a ostatní alkoholické nápoje, kvasný ocet a droždí, se pivem rozumí pěnivý nápoj vyrobený zkvašením mladiny připravené ze sladu, vody, neupraveného chmele, upraveného chmele nebo chmelových produktů, který vedle kvasným procesem vzniklého alkoholu (etylalkoholu) a oxidu uhličitého obsahuje i určité množství neprokvašeného extraktu, slad lze do výše jedné třetiny hmotnosti celkového extraktu původní mladiny nahradit extraktem, zejména cukru, obilného škrobu, ječmene, pšenice nebo rýže, u piv ochucených může být obsah alkoholu zvýšen přidávkem lihovin nebo ostatních alkoholických nápojů. Obsahuje také sacharidy, bílkoviny, hořké látky chmele, polyfenolové sloučeniny, oxid uhličitý, vitaminy a minerální látky. Kombinace těchto složek dává fyziologicky vyrovnaný roztok. Významné je zastoupení minerálů v pivu, kde je draslík a sodík, které jsou v příznivém poměru, dále chloridy, vápník, fosfor, hořčík a křemík. Z vitaminů obsažených v pivu jsou nejvýznamnější vitaminy skupiny B – thiamin, riboflavin, pyridoxin, niacin a kyselina listová. Vitaminy skupiny B jsou důležité pro řadu metabolických procesů (metabolismus sacharidů, lipidů aminokyselin), funkci nervového systému a další. Příznivé účinky piva na lidský organismus se mohou projevit při jeho střídmé konzumaci, kdy nepřevažují negativní účinky alkoholu. Pivo obsahuje hořké chmelové látky, které mají pozitivní vliv na sekreci žluči, která přímo podporuje trávení. Současně výrazně podporuje chuť k jídlu, což může vést při nestřídmé konzumaci pokrmů k nárůstu tělesné hmotnosti. Čím vyšší obsah flavonoidů použitých obilnin a obilovin pivo obsahuje, tím vyšší je jeho léčebný a preventivní antioxidační účinek. Obsah flavonoidů zvyšujeme delší a intenzivnější extrakcí sladu, zvýšením množství sladu, resp. přidáním sladu nebo výtažku z dalších obilnin a obilovin, u bylinných a ovocných piv rovněž z bylin a ovoce. Z různých druhů ovoce nejvyšší antioxidační účinky mají flavonoidy ostružin a malin. Uvádí se, že konzumace piva má příznivé účinky na dobrou náladu, podporu krevního oběhu, snížení rizika srdečních příhod a působí proti vysokému krevnímu tlaku. Konzumace piva může na druhé straně při neúměrně vysoké konzumaci vést k rozvoji alkoholismu s poškozením zdraví. To je stručný teoretický přehled nutný k hlubšímu pochopení pivní problematiky.

Pohled do minulosti pivovarnictví na Berounsku

Nejenom v Berouně se v minulosti vařilo pivo, ale v této oblasti byla celá řada dalších – dnes již bez výjimky neexistujících – pivovarů. Představme si na mapě Berounsko a Hořovicko, jehož osou procházející od severovýchodu směrem k jihozápadu je dálnice D5, obec Tmaň a připomeňme si některé pivovary z doby minulé v jejím okolí – Berounský pivovar, nezapomeneme na pivovar ve Tmani, který si v letošním roce připomíná neslavné – i když kulaté a za zmínku určitě stojící – výročí 130 let od jeho uzavření, zastavíme se postupně v sousedních Suchomastech, navštívíme Popovice a Liteň, a naše malé putování zakončíme v hořovické části berounského okresu – v Cerhovicích a v Točniku.

Berounský pivovar

Nikdo nepochybuje o tom, že se v Berouně provozovalo pivovarnictví, ačkoliv nejsou pro to přímá svědectví z doby nejstarší. Beroun byl město královské a měl tedy právo míle. Je jisté, že jej využívali, tím spíše, že majíce své vesnice vlastní, měli též přirozeně odběratele piva svého i mimo zdi městské, nehledě ani na celou řadu jiných, nedaleko města ležících vesnic. Nejstarší přímou zprávu o pivovarnictví berounském máme v listě císaře Zikmunda daném 28. dubna 1437 v Praze, jímž potvrzuje Berounským dávné právo mílové, takže nikdo nemá míli¹ kolem města vařit pivo k prodeji, jedině kdyby měl na to starou výsadu. Berounští vyžádavše si výslovného potvrzení práva várečního, sledovali tu příkladu jiných měst, která

¹ 1 míle staročeská = 11,225 km – podle A. Sedláčka, Paměti a doklady o starých mírách a vahách, Praha 1923

už za dřívějších králů, jako Jana Lucemburského, Karla IV. a Václava IV. podobné privileje si vyžádala, aby se měla čím hájit, kdyby některý zpupný zeman na újmu města v obvodu míle pivo vařit chtěl.

Stavba pivovaru právovárečného měšťanstva v Berouně probíhala v letech 1868 - 1871. Vařit pivo se zde začalo roku 1872. Provoz pivovaru byl modernizován roku 1896. Poslední várka piva byla uvařena roku 1978. Následně byly objekty využity jako stáčírna Plzeňských pivovarů a expediční sklad. Roku 2007 byla většina budov zbourána za účelem obytné výstavby Rezidence nábřeží.

Před 130 lety byl uzavřen pivovar ve Tmani

Pivovar ve Tmani fungoval již od 2. poloviny 17. století. Roku 1862 statek a pivovar zakoupila rodina Noltschova. Následně byla provedena přestavba. Byla vybudována moderní sladovna a vybavena strojním zařízením firmy Novák a Jahn. Kromě pivovaru zde byla vybudována i vinopalna. Na webových stránkách www.technickepamatky.cz se uvádí, že vlivem konkurence pivovaru Suchomasty byla výroba ukončena roku 1883. Následně byly objekty přestavěny na sklady a sýpky, později převzaty zemědělským družstvem. Z uvedeného v plném rozsahu platí pouze letopočet ukončení výrobu v tmaňském pivovaru – tedy před 130 roky v roce 1883. Ve skutečnosti za tím možná ani tak nebyla konkurence ze Suchomast, jako spíše spor o dostavbu tmaňské školy. Počet dětí, které navštěvovaly jednotřídní školu v č.p. 42 dosáhl počtu 147. Bylo třeba zajistit vyučování ve dvou třídách, místnosti však nebylo. Místní školní rada zaslala žádost o rozšíření školy jednotřídní na dvoutřídní. Zemská školní rada souhlasila, k rozšíření školy však nedošlo. Velkostatkář a patron školy František Noltsch školství nepřál. Roku 1878 okresní školní rada nařídila polodenní vyučování, neboť nebylo možné všechny děti najednou vyučovat. V listopadu 1879 komise Okresní školní rady shlédla stav místnosti ve školní budově č.p. 42 a rokovala s přítomnými členy místní školní rady a posoudila i navržená stavební místa pro novou školní budovu. František Noltsch prosazoval přístavbu ke staré škole v č.p. 42 novým křídlem od východního čela budovy směrem k parku. Sepsaný protokol zůstal na jeho přímluvu ležet u okresní školní rady a opět se nic nedělo se školou. V roce 1883 se stala situace školy kritická a na naléhavou žádost místní školní rady byla v obci ustavena druhá třída umístěná v pronajatém sále hostince „U Sokola“ v č.p. 77. Stavba školy se již nedala odkládat. Byly zadány plány a vyhotoven rozpočet stavitelem Josefem Fischerem z Litně. Aby odpůrce školy František Noltsch mohl zmenšit svůj příspěvek na výstavbu školy o 600 zlatých, nechal v roce 1883 uzavřít na Tmani pivovar.

Dnes je hlavní dominantou bývalého tmaňského pivovaru – budova hvozdu (*hvozd je věžová stavba čtvercového půdorysu, kde dochází k sušení sladu; hvozdění je závěrečnou fází při výrobě sladu, má za cíl převést zelený slad s vysokým obsahem vody do skladovatelného stavu a vytvořit tak aromatické a barevné látky*) je opravena, část objektů slouží nadále pro zemědělskou výrobu a část je značně devastována.

Pivovar v Suchomstech²

Kdy a kým byl pivovar v Suchomstech založen, není známo. První písemná zmínka o něm je z roku 1601. Pivovar byl součástí panství a pro majitele zřejmě mnohem vydatnějším zdrojem příjmů než zemědělství, lesy, honitba a rybníky. V roce 1850 koupil velkostatek i s pivovarem Jan Mareš a jeho manželka Anna. Do té doby byl pivovar veden jen v malých rozměrech, avšak v roce 1864 Marešovi pivovar přestavěli a rozšířili. V roce 1891 byl tehdejší majitelem zařízen na vaření parou, úplnou novinkou v oboru pivovarství. Zařízení bylo koupeno od firmy Ringhofer ze Smíchova.

Rozvoz piva se prováděl po silnici až do Prahy ke „Kleblátům“ na Staré Město, na Střelecký ostrov a do zájezdního hostince „Plzeňka“ na Smíchově ještě několik roků po první světové válce. Ročně se vařilo kolem 24 000 hektolitřů jistě velmi kvalitního piva, jinak by těžko obstálo v konkurenci velkých pivovarů. K uzavření suchomastského pivovaru došlo v roce 1966. Jeho existenci v současné době připomíná „Pivovarská hospoda“.

² www.suchomasty.cz (2. 5. 2013)

Popovice

Místní část Popovice tvoří pravobřežní část královovské aglomerace spolu s Karlovou Hutí. Obec patřila k roku 1266 chotěšovskému klášteru, od čtrnáctého století se zde připomíná tvrz, jejíž zbytky se dochovaly ve sklepení špýcharu při dnešním č.p. 15 a vladycký statek. Popovice byly až do roku 1586, kdy je Zdeněk Otta z Losu prodal Lobkovicům, samostatným šlechtickým panstvím. Od konce šestnáctého až do poloviny devatenáctého století patřily Popovice ke královovskému komornímu panství. Od roku 1850 jsou Popovice osadou obce Králův Dvůr. K popovickému velkostatku náležel starobylý pivovar, stojící v sousedství mlýna, kde vařil pivo sládek Rudolf Franzl. První zmínka o panském pivovaru se objevuje v roce 1544. Zdejší sládci zřejmě svému řemeslu dobře rozuměli, neboť v roce 1882 popovické pivo dostalo na okresní výstavě v Berouně stříbrnou medaili Zemědělské rady Království českého. Naproti hlavní budově varny přes silnici se nacházely sklepy a další provozní budova, zřejmě sladovna, stála ještě o něco níže, u státní dráhy. Pivovar měl zajištěn od roku 1887 přísun kvalitní vody vodovodem z Koukolovy hory. Franzlova rodina kromě vaření piva pečovala také o 16 včelích úlů, patřících k velkostatku. Výroba medu byla tehdy velmi rozšířená, protože se používal jako sladidlo. Sládek svoji poslední várku vystavil v roce 1909, kdy správa velkostatku pivovar zrušila. Beztak tehdy vystavoval ročně jen 36 hl. Konkurence z Měšťanských pivovarů v Berouně a v Plzni slavila zřejmě větší obchodní úspěchy.

Pivovar v Litni

Další pivovar v okolí Tmaně se nacházel v Litni. Jeho historie se datuje od poloviny šestnáctého století, kdy byl pivovar vybudován v zámeckém areálu. V letech 1571 – 1950 byl provozován jako panský pivovar, v letech 1880 – 1893 pak sloužil jako pivovar parostrojní. Dnešní podoba je z konce devatenáctého století, kdy panství patřilo rodu Daubků. Provoz byl ukončen v roce 1950 a byla zde vybudována stáčírna piva a sklad Staropramenu. K pivovaru přiléhají dřívější sklady a rozlehlé pivovarské sklepy. V dnešní době se začíná uvažovat o obnovení vaření piva.

Cerhovice

Městys Cerhovice se mohl pyšnit tím, že tam v minulosti fungovaly dva pivovary:

- Mayerův parostrojní pivovar a sladovna v Cerhovicích, nový pivovar; 1. parostrojní pivovar; Zerhowitz 1898 – 1943; max. 7 300 hl; majitelem byla rodina Mayerů, po ukončení výroby sklad plzeňských pivovarů; Pivovar vznikl v době hospodářského oživení obce na konci 19. století.
- Šillingerův starý pivovar v Cerhovicích; Městský pivovar; Starý pivovar; Zerhowitz 1516 – 1943 zastaven provoz, 1949 zrušen; max. 4 700 hl; majitelé: rod Šillingerů, kteří tu i sládkovali, do roku 1945, vařil mimo jiné piva 20° Ale, 20° Dobroděj. Povýšením na městečko privilegiem krále Vladislava II. ze dne 24. února 1516 získala obec i právo vařit pivo. V této době vznikl jeden ze dvou již zaniklých pivovarů. Starý pivovar sehrál důležitou úlohu v odboji za druhé světové války. Po rozdrčení vojenské organizace Obrana národa na Berounsku a Hořovicku v únoru až červnu roku 1940 zde majitel pivovaru, bývalý legionář Čeněk Šillinger, udržoval středisko odporu s ilegální vysílačkou. Dne 30. června 1942 přepadlo pivovar, Č. Šillinger zastřelil jednoho gestapáka a jednoho těžce postřelil, když se pokoušeli přelézt vrata pivovaru. Poté vyskočil z okna a dal se na útěk přes pole směrem na Drozdov. Gestapáci odvázali jeho psa, který se vydal po stopě svého pána, a v tomto směru postřelovali pole z kulometu. Čeňka Šillingera jedna ze střel zasáhla, raněný věděl, že není úniku, ale než padnout do spáru gestapa volil smrt vlastní zbraní. Jeho manželku Bohdanu gestapo popravilo na Pankráci.

Pivovar Točnick

Mezi skalním bradlem, na kterém stojí hrad Žebrák, a plochou někdejšího rybníka stojí řada domů, která vznikla postupnou přestavbou budovy pivovaru. Ten se v Točnicku poprvé připomíná roku 1544, některé části pocházejí z přelomu 14. a 15. století, kdy tvořily přihrazené podhradí. V 18. století byl pivovar barokně přestavěn, zřejmě počátkem

následujícího století byla hlavní budova postupně rozdělena na pět objektů, které byly přestavěny na obytné. Výroba piva byla zastavena roku 1926. Pivovar byl v majetku rodu Colloredo-Mansfeld do roku 1930. Vzhled z doby pivovarského provozu si nejlépe udržely dva nejuvýchodnější domy: v jednom dnes funguje kavárna a galerie Bárka, ve druhém sídlí obecní úřad. Maximální výstav pivovaru byl 8 000 hl.

Minipivovary na Berounsku v současnosti

V České republice považujeme nejčastěji za základní druhy pív – výčepní piva (extrakt původní mladiny 7 až 10% hm.) a ležáky (11 až 12/ hm.), která tvoří společně 93% z celkové produkce. Dále jsou to stolní piva (do 6% hm.), speciální piva (nad 13% hm.), portery, piva se sníženým obsahem alkoholu (obsah alkoholu do 1,2% obj.), a stále více populárnější piva nealkoholická (do 0,5% obj.). Podle podskupin lze vyrábět a označovat piva pšeničná nebo z jiných obilovin, kvasnicová, ochucená, svrchně kvašená nebo nefiltrovaná. Také jedním z základních rozdělení můžeme rozlišovat piva světlá, tmavá, polotmavá a řezaná. Kvalitní či dobré pivo nelze jednoznačně určit, neboť každému chutná něco jiného a chuť je především věcí zvyku. Pivo, které jednomu chutná, může někdo jiný považovat za špatné.

Minipivovary vaří pivo v tak malém objemu, že si mohou dovolit vařit speciální druhy pív, se kterými by velké pivovary neuspěly. Do malého pivovaru si najdou cestu konzumenti, kteří chtějí ochutnat jiný typ piva, než jaké se běžně prodává. Menší pivovary tak rozšiřují nabídku druhů pív a každý zákazník si může najít takové, které mu bude chutnat. Minipivovary navracejí do života pivovarnické řemeslo, které ve velkých pivovarech prakticky již není potřebné, neboť tam se vše řídí standardy a stanovenými postupy, a chybí prostor pro fantazii, zkušenosti a um sládků. V České republice bylo v září 2012 v provozu 194 pivovarů, z tohoto počtu 145 spadalo do kategorie minipivovarů. Téměř všechny dobře prosperují a většina z nich uvažuje o zvýšení výrobní kapacity.

Historie minipivovarů na Berounsku se začala psát před patnácti lety v roce 1998 v Rodinném pivovaru Berounský medvěd. Jejich počet se rozšířil teprve nedávno o Zámecký pivovar ve Všeradcích, Pivovar Matuška v Broumech a na hranicích Berounska a Příbramska Rodinný pivovar Vilém v Jincích.

Rodinný pivovar Berounský medvěd

Po dvacetileté odmlce po uzavření berounského pivovaru v roce 1978, oživilí manželé Mayerovi tradici vaření piva v Berouně založením soukromého domácího pivovaru Berounský medvěd v červenci 1998. Pivo je zde vyráběno spodním kvašením z tradičních surovin: pitné vody, ječného sladu, hlávkového chmele a pivovarských kvasnic. Pivo je spotřebiteli předkládáno jako nefiltrované, kvasnicové s bohatým obsahem vitamínu B. Rodinný pivovar Berounský medvěd oslavil v polovině června patnácté výročí od svého vzniku. K berounskému pivovaru patří dvě restaurace, které jsou jeho hlavním odbytištěm, a sladovna. Jedna restaurace je v Berouně v nově zrestaurovaných prostorách domácího pivovaru, vzdálená dvě minuty chůze od berounského železničního nádraží. Návštěvníkům nabízí speciality české kuchyně, bohatý sortiment minulek, a k tomu samozřejmě pivo Berounský medvěd. Druhá restaurace je v sousedních Suchomastech, kde je i sladovna.

Pivo Berounský medvěd vaří majitelé pivovaru z vlastního sladu. V současné době pivovar ročně vyprodukuje kolem tisíce hektolitřů a nabízí šest druhů piva: 8° – světlé lehké cyklo pivo, 11° – světlý ležák Zlatý kůň, 11° – polotmavý ležák medový, 13° – tmavý speciál, 14° – polotmavý speciál Klepáček a 18° – tmavý speciál Grizzly.

Kontaktní údaje: Pivovar Berounský medvěd, Tyršova 135, 266 01 Beroun 2, webové stránky. www.berounskymedved.com .

Pivovar Všeradice

Ve Všeradcích v zámeckém pivovaru s hostincem U paní Magdaleny můžete ochutnat několik druhů piva Všerad – světlou i tmavou třináctku, světlou čtrnáctku a polotmavý 11stupňový ležák. Pivo se vaří dekokčním způsobem s následnou technologií spodního kvašení s kapacitou 500 hl ročně. Zámecký pivovar a hostinec U Paní Magdaleny získal certifikát Czech Specials. Ve středních Čechách se tímto symbolem pyšní jen necelé tři

desítky podniků, na Berounsku zatím žádný. Otevírací doba: neděle – čtvrtek: 10,00 – 22,00 hodin, pátek – sobota: 10,00 – 24,00 hodin.

Kontaktní údaje: Zámecký pivovar a hostinec U paní Magdaleny, Všeradice 1, 267 26 Všeradice, webové stránky: www.zamecky-dvur.cz .

Pivovar Matuška Broumy

Pivovar Matuška najdete v obci Broumy, která leží v Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. V tomto pivovaru se vaří pivo řemeslným způsobem bez filtrace či pasterizace. Pivovar založil 13. dubna 2009 na Velikonoční pondělí sládek Martin Matuška, který v pivovarnickém oboru pracuje od roku 1981, kdy byla uvařena první várka speciálního tmavého piva 14⁰. Zakladatel pivovaru Martin Matuška se vyučil sladovníkem v plzeňském Prazdroji a dálkově vystudoval Střední průmyslovou školu potravinářských technologií, obor technologie piva v Prze. Prošel pivovary Staropramen, U Fleků, Klášterní pivovar Strahov. Pivovarskou technologii učil v zahraničí při zavádění výroby piva v minipivovarech v Japonsku, Tunisku, Jižní Korei a Dánsku. Realizace pivovaru trvala zhruba dva roky. V Broumech pivo čepuje „Hospůdka na hřišti“ a lahvové pivo je k dostání v místním obchodě „Micro Müller“. Místem, kde můžete pivo z pivovaru Matuška Broumy ochutnat a je i nejbližší Tmaně, je restaurace U Zímů ve Zdicích, která má v trvalé nabídce některé z piv tohoto pivovaru.

Kontaktní údaje: Pivovar Matuška, U Radnice 115, 267 42 Broumy, webové stránky: www.pivovarmatuska.cz.

Rodinný pivovar Vilém

Rodinný pivovar Vilém začal psát svoji historii 18. května 2012 v Jincích. Pivovar se nachází ve dvoře Restaurace a penzionu Eška v bývalé hospodářské budově a své pojmenování získal po knížeti Wilhelmovi (Vilémovi) von Hanau, který okolo roku 1894 prodal právě tyto pozemky a budovy panu Eškovi, který zde provozoval hostinec, který později přebudoval na restauraci a hotel. Rodinný pivovar Vilém nabízí světlý ležák Vilém světlý a polotmavý ležák – speciál Vilém polotmavý. Vilém světlý ležák má chuť typického českého ležáku s výrazně nahořklým akcentem. VILÉM světlý ležák je plný, avšak lehké chutě, vyroben za pomoci čistě českých surovin, kde se skloubí výborná chuť Moravského ječmene, kvalitního poloraného červeňáku z oblasti Žatec a kvalitní pitné vody. VILÉM polotmavý ležák - speciál je polotmavý ležák s kombinací výrazné karamelové a hořké chutě. Vilém - polotmavý ležák je vyroben za pomoci čistě českých surovin, kde se skloubí výborná chuť Moravského ječmene, kvalitního chmele z oblasti Žatec a kvalitní pitné vody. Obě piva jsou vařena klasickým dvourmutovým způsobem za pomoci českých surovin v nerezové dvounádobové varně s kapacitou 10 hl. Pivo Vilém je možné zakoupit v PET lahvách 1,5 l, a to v Restauraci a penzionu Eška.

Kontaktní údaje: Restaurace a penzion Eška, Eškova 33, 262 23 Jince, webové stránky: www.penzion-eska.com .

Závěr

Cílem tohoto příspěvku je nejenom nabídnout krátký pohled do historie pivovarnictví na Berounsku a Hořovicku, ale především upozornit čtenáře na místo tmaňského pivovaru v ní. Vůbec nevdá, že se jedná v porovnání s ostatními pivovary v regionu o období, z něhož se nám mnoho dokumentů nedochovalo. Zrušení tmaňského pivovaru bezprostředně předcházelo daleko významnější události – výstavbě nové školní budovy, jejíž 130. výročí předání do užívání si budeme připomínat v příštím roce. Skutečností zůstává, že škola přinesla Tmani mnohem větší slávu, než zmiňovaný pivovar. Chceme-li se napít dobrého piva, máme v našem okolí v nabídce pohostinství nejen klasický Staropramen, Gambrinus nebo Krušovice, ale můžeme si dojet a ochutnat také piva ze čtyř výše uvedených minipivovarů. A to je přednost, o které si milovníci piva v některých regionech Středočeského kraje mohou nechat pouze zdát. Řidiči však nesmí ani na okamžik zapomenout na to, že při řízení vozidla musí zůstat pouze u nealkoholického piva, a to opravdově si nechat až na doma. Na zdraví!

Srpnová pozvánka do Muzea Českého krasu v Berouně

Pro děti i pro všechny nadšence i zájemce o historii připravilo Muzeum Českého krasu v Berouně zajímavý program

- Do neděle 18. srpna 2013 je otevřena výstava Sběratelé zkamenělin vystavují. Výstava má několik cílů. Především poutavým způsobem přiblíží sběratelství zkamenělin, které má v naší republice dlouhou tradici. Dále umožní sběratelům prezentovat své „úlovky“ před širokou veřejností. Zároveň podnítl zájem o sběratelství zkamenělin a nadchne pro ně další budoucí sběratele. V neposlední řadě vybuduje větší důvěru a vyvolá vzájemnou diskuzi mezi sběrateli a profesionálními paleontology, jelikož většina paleontologických objevů stojí právě na této spolupráci. Věříme, že se Vám výstava, připravená ve spolupráci s o. s. Palaia, bude líbit.
- Nedokážete určit vaše zkameněliny, které máte doma ve své sbírce? Přijďte do muzea v úterý 13. srpna 2013 v době od 10,00 do 12,00 a od 13,00 do 15,00 hodin a přineste je s sebou – poradí vám muzejní paleontolog Mgr. Štěpán Rak.
- V sobotu 17. srpna 2013 se v 10,00 a v 14,00 hodin koná komentovaná prohlídka výstavy *Sběratelé zkamenělin vystavují* vedená muzejním geologem a paleontologem Mgr. Štěpánem Rakem.
- Do středy 4. září 2013 potrvá výstava grafik a obrazů akademického malíře Antonína Porketa (1883 – 1928), od jehož narození uplyne letos 130 let. Návštěvníci se seznámí s berounskou tvorbou tohoto výtvarníka a poznají, jak vypadalo naše město před sto lety. Porketovy obrazy jsou doprovázeny současnými fotografiemi, pořízenými členy berounského sdružení Fotorici. Ty zachycují stejná místa, která zobrazil malíř kolem roku 1910 a návštěvník tak bude moci srovnat, jak s naše město během sta let proměnilo. Výstava je doprovodnou akcí 31. ročníku Mezinárodního hudebního festivalu Talichův Beroun 2013 – Rok Václava Talicha, neboť Talich a Porket byli jednak vrstevníci (a to doslova – narodili se ve stejném roce, dokonce oba v květnu), jednak Porketovo dílo zachycuje Beroun tak, jak vypadal v době, kdy jeho ulicemi Václav Talich chodíval. Tento projekt se uskutečňuje za finanční podpory Města Beroun.
- Do neděle 1. září 2013 si můžete prohlédnout výstavu „Stopy medvěda“. Výstava „Stopy medvěda“ přiblíží návštěvníkům z nejrůznějších úhlů zvíře, které je znakem města Berouna a od něhož je podle některých teorií odvozen i jeho název. Ukáže, že medvěd není pro obyvatele Berouna jen strnulou heraldickou figurou, ale symbolem, který je stále živý.
- V úterý 6. srpna 2013 se v 17,00 hodin koná komentovaná prohlídka výstavy Stopy medvěda. Sraz účastníků je v budově muzea. Bude nevšední povídání s Mgr. Danou Hradilovou o výstavě spojené s výletem po okolních „medvědích“ zajímavostech ve městě.
- Ve středu 14. srpna 2013 a v sobotu 31. srpna 2013 jsou v době od 9 – do 12 hodin a od 12,45 do 17 hodin připraveny pro děti s doprovodem Hrátky za muzejními vrátky, v jejichž rámci je připraven nevšední program. Děti si zahrají kuličky, kostky, karty, zkusí roztočit káču – to všechno jsou hry dnešním dětem většinou neznámé, strefí medvěda míčkem, mohou si zahrát pétanque nebo navštívit expozice muzea, kde je příjemný chládek.
- Ve středu 28. srpna 2013 v 17,00 hodin bude vernisáž nové výstavy Archeologie Berounska. Tuto výstavu připravil Ústav památkové péče středních Čech a představí návštěvníkům archeologické výzkumy realizované na Berounsku v průběhu posledních dvaceti let. Výstava se koná u příležitosti dvacátého výročí založení Ústavu archeologické památkové péče středních Čech a potrvá do 31. prosince 2013.
- Muzeum Českého krasu v Berouně na Husově náměstí 87 je otevřeno celoročně: úterý – sobota 9,00 – 12,00 a 12,45 – 17,00 hodin, neděle a svátky 10,00 – 12,00 a 12,45 – 17,00 hodin.

Nový přírůstek v Army muzeu Zdice

Od soboty 6. července 2013 je v Army muzeu Zdice k vidění nový přírůstek - sovětský tank T34, legenda mezi tanky z druhé světové války. Tank T34 pochází z tehdejšího Sovětského

svazu a byl vyroben v roce 1944 v tankovém závodě Nižnij Tagil a zúčastnil se bojů s Rudou armádou na našem území. Byl rekonstruován do velmi dobrého stavu a dva členové klubu na jeho rekonstrukci do této podoby strávili stovky hodin. V blízké budoucnosti se v muzeu objeví další obrněné transportéry z minulého století, velmi pěkná expozice věnovaná Rudé armádě a našim jednotkám bojujícím v Sovětském svazu. Nový tank si můžete už teď každou sobotu od 10 do 15 hodin prohlédnout v Army muzeu.

Tmaň v literatuře

Irena Dousková – O bílých slonech

Knížka Ireny Douskové *O bílých slonech* vyšla v brněnském nakladatelství Druhé město již před pěti lety v roce 2008, na stránkách OBZORU jsme se však o ní zatím nezmiňovali. Na přední záložce obálky knížky je uvedeno, že předchozí knihy Ireny Douskové *Hrdý Budžes* nebo *Oněgin byl Rusák* se proslavily nejen jako literární lahůdky, ale mají úspěch také na divadle. Nová autorčina próza je menšího rozsahu. Děje se odehrávají v nedávné minulosti v obci kousek od Berouna, její jméno však v textu nenajdeme. Zmínku o Berounu nebo o Zdicích v textu najdeme, část děje jedné povídky je situován na zdické železniční nádraží, kam jedna hrdinek bezejmenné obce dojde pěšky a pěšky se i vrátí. To, co však text knížky Ireny Douskové situuje neomylně do Tmaň, jsou ilustrace Lucie Lomové, autorčiny vrstevnice, dnes zavedené tvůrkyně komiksů. Vidíme na nich Staré sídliště s bytovkami 3 + 1 včetně dvou garáží u fotbalového hřiště, pohled na Kotýz se skalním útvarem nazývaným Sloní hlavy, pohled na budovu obecního úřadu a kulturního domu nebo kostel sv. Jiří s hřbitovni zdí – vše s detaily, které zdůrazňují jedinečnost zobrazených staveb a vylučují jejich lokalizaci někam jinam.

Novela *O bílých slonech* je už osmým počinem prozaičky Ireny Douskové. Nenápadná knížka se na první prolistování jeví spíše jako sbírka povídek - jednotlivé oddíly mají samostatné názvy a jsou také samostatně označeny v obsahu. Už s překonáním první „povídky“ je však zřejmé, že tu máme co do činění s komplexněji vystavěným textem. Jeho významové uzly, které je možno chápat vážně i ironicky, jsou určeny právě názvy nepravých povídek: *Štěstí, Neštěstí, Láska, Manželství, Panenka, Kolébka, Hraběnka, Smrt*. Znamé rozpočítadlo nese nové významy - panenka znamená krásu, hraběnka bohatství. Děj novely je zasazen do sedmdesátých let 20. století, jednotlivé příběhy se splétají po několik dní na sklonku léta a jejich aktéry vpletla do pevné sítě vztahů: lásky a nenávisti, soucitu i opovržení, bázně či obdivu. Hrdinové jsou obyčejní, všední – nikoli bezbarví. Každý naplňuje tezi o jedinečném osudu, ve kterém se zrcadlí kus velkých dějin. Jejich příběhy mají překvapivě málo děje, o to víc a naléhavěji však rozvíjejí atmosféru, navozují pocit, který autorka pojmenovává jako „vůni času“.

Starší čtenáři se s bílými slony vrátí o více než dvacet let zpátky a připomenou si absurditu doby. Ti mladší budou mít po jejich přečtení důvod ptát se rodičů, jak tenkrát žili, jestli měli taky strach, jak moc se mu poddali a proč se na maso stála fronta u pojízdných řeznictví a panenka byla jen podpultovým zbožím.

Jako ukázkou z knížky nabízíme úryvek věnovaný kostelu svatého Jiří z pohledu jedné z hrdinek – dívky vystupující pod jménem Kamila Papadoulisová::

Kamila si vyšla na dlouhou vycházku hned dopoledne. Předem počítala, že bude dlouhá, a dokonce si od snídaneš schovala do kapsy rohlík. A taky si vzala pětikorunu pro všechny případy. I když věděla, že do Zdic už znovu nepůjde, poněvadž tam nic není. Pustila se dolů z kopce a pak vez ze vsi. U hřbitovni zdi, před kostelem svatého Jiří, stál katolický farář pan Mihálik a kouřil. To Kamile úplně vyrazilo dech. Fuj, pomyslela si. Kouřil kdekdo, kromě babičky snad úplně všichni, na to byla zvyklá. Ale farář? To se asi nepatří, to jí přišlo divný. On zřejmě taky nebyl moc rád, že ho viděla. Nevěděl odpovědět na pozdrav a zmizel za zdí. Nebyl tak hezkej jako československý farář z Husova sboru. To rozhodně ne. Ani tak mladej. Mohlo mu bejt ... no ... nevěděla. Byl šedivej a trochu nahrbenej. Babička o něm sice tuhle říkala – Mihálik, ten by si tam Husáka nepověsil, ten ne – a myslela to jako pochvalu. Taky

dědovi říkala, že je to sice starej neruda, ale že seděl a vůbec, že ho uznává, i když ty katolíky nemá moc v lásce a papeže že si můžou strčit někam. Kamile se stejně dvakrát nelíbil.

Zato se jí líbil kostel svatýho Jiří, ačkoli se k němu bohužel dalo dostat jenom přes hřbitov, a to nebylo nic příjemnýho. Ale stálo to za to. Kostel svatýho Jiří byl opravdu starej, babička dokonce říkala prastarej, a bylo to na něm ihned vidět. Omítka byla odprejskaná, dveře rozpraskaný a vybledlý a ta velká klika, co šla špatně otevřít, byla celá zarezavělá. A taky to bylo cítit. Jakmile člověk vstoupil dovnitř, obklopila ho tajuplná, vlhká vůně. Kamile se pokaždé zdálo, že jí ta vůně celou prostoupí, že jí trošičku jakoby nadzdvihne, vytáhne ji ze všeho normálního a přendá někam úplně jinam. Kdyby měla někomu popsat, co tím přesně myslí, vůbec by to neuměla, ačkoli dobře věděla, jak to je. Pro sebe tý vůni říkala vůně času. Ale to nikomu nevykládala, všichni by se jí smáli. Nebo by se možná ani nesmáli, jenom by nerozuměli, jak to myslí a ona by to líp vysvětlit nedovedla.

Ne, nikdo, ani babička s československým farářem dohromady nemohli Kamilu přesvědčit, že by na katolickém kostele bylo něco strašidelného a že není stokrát krásnější než prázdný, podivně moderní a přitom už tak starý sbor Mistra Jana. Ten sám o sobě se Kamile, až na ty špičatý vousy, docela zamlouval. Ale rozhodně neměla chuť o tom všem diskutovat s babičkou a s farářem Jíšou.

Přestože od vydání knížky Ireny Douskové *O bílých slonech* uplynulo již pět let, v dobrých knihkupectvích ji lze stále koupit. Za přečtení určitě stojí.

Informační servis

Náboženský život ve Tmani: Církev římskokatolická

V sobotu 29. června 2013 se uskutečnila v dopoledních hodinách pouť za uzdravení ke svatému Blažejí na Koukolovu horu. Účastníci pouti, mezi nimiž bylo hodně malých dětí, vyrazili ke svému cíli ve dvou skupinách. První zahájila putování na berounském železničním nádraží, odkud dojeli do Popovic a pěšky se vydali po žluté turistické značce na dvoukilometrovou trasu na vrchol Koukolovy hory (470 m n.m.) ke kapli sv. Blažejí. Druhá skupina zamířila na vrchol z druhé strany hory – z parkoviště na křižovatce Pěticestí. Na vrcholu se obě skupiny setkaly v deset hodin dopoledne.

Mučedník sv. Blažej je asi nejznámější jako pomocník při krčních bolestech a nemocích. S tím souvisí legenda o vdově, která přinesla k sv. Blažejí své dítě, kterému uvízla v krku rybí kost. Prosila jej o pomoc. Blažej svou modlitbou a požehnáním vyprosil u Boha uzdravení dítěte. Kapli na Koukolově hoře dal postavit v roce 1832 doktor Antonín Karel Mudroch, tehdejší majitel Tmaňského panství. Ve dvacátém století stavba i přes určité úpravy ve třicátých letech chátrala a v osmdesátých a devadesátých letech hrozilo její zboření, neboť začala být nebezpečná pro své okolí. Zastupitelstvo obce Tmaň se rozhodlo získat stavbu na katastru obce do svého vlastnictví. Po dlouhých a náročných jednáních na nejrůznějších úřadech se to konečně v roce 2008 podařilo a tím se otevřela cesta ke shánění projektu na její obnovu a dotaci na opravu. Tyto snahy byly korunovány úspěchem – Ministerstva pro místní rozvoj České republiky se podařilo získat dotaci ve výši 400.000,- Kč a k tomu bylo doloženo 600.000,- Kč z rozpočtu obce – a tak mohla být v sobotu 13. března 2010 během XV. ročníku turistického srazu *Loučení se zimou* předána opravená kaple sv. Blažejí veřejnosti. Posvěcení kaple provedl P. Zbigniew Ponichtera ze Žebrácké římskokatolické farnosti, kam Tmaň územně patří.

Kaple sv. Blažejí tedy v tomto případě mohla dobře posloužit i původním církevním záměrům, ke kterým byla před 181 lety zbudována. Shromáždění před kaplí sv. Blažejí se modlili, aby si vyprosili uzdravení vážně nemocného P. Radima z Berounské farnosti. Bohoslužba slova proběhla pod záštitou zdického jáhna pana Josefa Jonáše. Počasí účastníkům pouti přálo, a tak byli navíc vedle stránky duchovní této pouti odměnění i krásným rozhledem do širého okolí v prostředí, v němž se po deštivém období příroda i květena doslova předháněly, aby se oděly do toho nejkrásnějšího hávu.

Mše sv. v římskokatolickém kostele sv. Jiří se konají každou čtvrtou sobotu v měsíci

- Měsíc srpen – **sobota 24. srpna 2013 v 16,30 hodin.**
- V měsíci září se mše sv. ve Tmani konat nebude, neboť na tento den připadá státní a církevní svátek sv. Václava 28. září 2013, kdy se budou konat náboženské slavnosti, jejichž přesný program bude s předstihem oznámen.
- V měsíci říjnu se bude mše sv. konat v obvyklém termínu – v sobotu 26. října 2013 v 16,30 hodin.
- Nejbližším místem, kde mohou věřící z Tmaně navštívit každou neděli v 8,00 hodin ráno mši sv. je kostel Narození Panny Marie ve Zdicích.

Dne 8. srpna 2013 se dožívá významného a krásného jubilea pan Jaromír Polena. Chceme mu touto cestou všichni popřát a říct mu, jak si ho vážíme za to, co pro všechny dělá. Na dortu Ti sice 70 svíček bude plát, ale na jejich sfouknutí však síly máš a budeš mít dost. A až Ti budou všichni štěstí, zdraví, dobrou pohodu a životní elán přát, tak věř, že Ti ani nepřijde, jak čas kolem Tebe běží dál. Uživej života a spokojenost ať tě provází!

**Všechno nejlepší k Tvému výročí Ti přejí
manželka Marta, dcera Dana s manželem Petrem,
syn Jaromír s manželkou Radkou, vnuk Jiřík,
vnuk Jára s manželkou Míšou a právnoučetem Tomíkem
a ostatní všichni příbuzní.**

Pozvánka do Galerie Čerták

V Galerii Čerták vernisáž probíhá do čtvrtka 22. srpna 2013 výstava, na které se představuje Petr Mändl se svými fotografiemi z cest nazvanými East Fiction.

Petr Mändl na výstavě v Galerii Čerták představuje své fotografie z postsovětských republik, např. z Arménie, Náhorního Karabachu, Uzbekistánu, Ruska a dalších. Tato zajímavá výstava rozhodně stojí za návštěvu, neboť na vystavených snímcích nakouknete pod pokličku života prostých i vysoce postavených lidí v tomto koutě světa, na jejich všední chvíle i výjimečné okamžiky.

V sobotu 24. srpna 2013 v deset hodin dopoledne se bude konat v Galerii Čerták vernisáž výstavy fotografií Aleny Vykulíkové Dětská nemocnice. Na vernisáži zahrají Malina Brothers.

Anna Vykulilová (* 1953) je česká fotografka. Věnovala se reportáži, sociálnímu dokumentu – zvláště z nemocničního prostředí, fotografii aktu, krajiny, vyzkoušela různé fotografické techniky.

Mediálními partnery Galerie Čerták jsou
časopis Československá fotografie a Galerie WWG.CZ.

Přijďte se podívat do Galerie Čerták na zajímavé výstavy a vezměte s sebou i své přátele, kamarády, rodinné příslušníky a známé!

Otevřeno je denně od 5,00 do 19,00 hodin.

Tradiční taneční kurzy pro mládež

Tradiční taneční kurzy pro mládež pod vedením manželů Chvátalových se konají v příjemném prostředí malého kulturního sálu Společenského klubu ve Zdicích. Budou zahájeny v sobotu 7. září 2013 a pokračovat každou následující sobotu až do 7. prosince 2013. Přihlášky se přijímají a další informace obdržíte ve Společenském klubu ve Zdicích – telefon 602 628 867 – pan Libor Jonáš.

Prodej slepiček

Drůbež Červený Hrádek, firma Dráb,
opět prodává slepičky snáškových plemen Lohman hnědý,
Tetra hnědá a Dominant žíhaný, kropenatý, černý, žlutý, modrý a bílý.

Slepičky pouze z našeho odchovu!!

Stáří slepiček 14-18 týdnů. Cena 149 – 170 Kč / ks – v začátku snášky 178 Kč/ks.

Prodeje se uskuteční v sobotu 10. srpna 2013 v 16,20 hodin

ve Tmani u autobusové zastávky u Sboru Jiřího z Poděbrad ČČSH.

Případné bližší informace na telefonních číslech: 728605840, 728165166 a 415740719.

Při prodeji slepiček nabízíme novou službu – výkup králičích kožek – cena 15-22 Kč/ks.

Vítejte v Zahradnictví Tmaň, ul. Profesora Krbce 64

Prodejní doba v srpnu 2013:

- **pondělí až pátek 9,00 – 18,00 hodin;**
- **sobota: 9,00 – 14,00 hodin, v neděli je zavřeno.**
- Nabízíme větší množství solitérů, které jsme u nás vypěstovali a nyní již čekají v kontejnerech na své majitele.
- V našem zahradnictví najdete též široký sortiment substrátů v různém balení od 20 do 75 l, např.: zahradnické substráty, substráty pro okrasné dřeviny, pro rododendrony a azalky, aj., bílou rašelinu, drcenou kůru, mulčovací kůru.
- Dále si u nás můžete zakoupit zahradní náčiní, truhlíky, květináče, mísy, sezonní dekorace, keramiku, svíčky atd.
- Máme v nabídce velký výběr okrasných kamenů a kamínků.
- Prodej krmných směsí pro holuby, kuřata, nosnice, králíky apod.
- Další podrobnosti, včetně fotogalerie nabízených produktů, najdete na webových stránkách Zahradnictví Tmaň: www.zahradnictvitman.cz.

Přijďte se podívat a relaxovat.

Těšíme se na naše zákazníky, kterým se budeme snažit splnit jejich přání.

Bezplatná inzerce

- **Klempířské a pokrývačské práce ve Tmani a okolí – telefon 604 895 627.**
- **Nabízím k prodeji automobil Škoda Felicia Hatchback, rok výroby 2000, 1,3 LXI, 50 kW, najeto cca 65 000 km, benzin, barva červená, převodovka manuální, STK: 07/2014. Výbava zamykání zpátečky, rádio, zimní pneu v ceně. Stav velmi dobrý. Cena 30.000,- Kč. V případě zájmu o bližší informace či prohlídku volejte 737 521 89.**

Pohotovostní služby zubních lékařů na Berounsku a Hořovicku

Pohotovostní služby zubních lékařů jsou v srpnu 2013 zajišťovány na Berounsku a Hořovicku v době od 08,00 – 11,00 hodin takto:

Datum	Zubní lékař / ordinace	Telefon
3.+4.8.2013	MUDr. Šedivá Štěpánka Beroun, Wagnerovo náměstí 1541	311 611 241
10.+11.8.2013	MUDr. Šedivá Markéta Beroun, Wagnerovo náměstí 1541	311 612 291
17.+18.8.2013	MUDr. Šmejkalová Zdeňka Lochovice, Nádražní 308	311 537 796
24.+25.8.2013	MUDr. Šváblová Ladislava Hořovice, Pod Nádražím 289	311 513 375
31.8.+1.9.2013	MUDr. Třešohlavá Magdalena Beroun, Železniční stanice	311 621 497

Aktuální informace o pohotovostní službě zubních lékařů na Berounsku a Hořovicku nebo na dalších místech Středočeského kraje, lze také zjistit na webových stránkách České stomatologické komory: www.dent.cz → Pro veřejnost → Přehled zubních pohotovostí v ČR.

Okresní kolo poháru České pošty v kopané

Okresní přebor a III. třídy nového ročníku 2013/2014 začínají prvním kolem o víkendu 24. a 25. srpna 2013. O týden dříve – o víkendu 17. a 18. srpna 2013 se bude na Berounsku a Hořovicku hrát jedenáct zápasů prvního kola poháru České pošty (pět družstev má v prvním kole volno). **Do pohárové soutěže se přihlásilo i družstvo VČS Tmaň, které v sobotu 17. srpna 2013 v 10,15 hodin sehraje na domácím hřišti zápas o postup do druhého kola se Stašovem**

Nasazení fotbalových oddílů do okresních soutěží v novém ročníku

Na základě odevzdaných přihlášek do soutěží pro sezónu 2013/2014 provedla sportovně technická komise Okresního fotbalového svazu Beroun předběžné zařazení klubů do jednotlivých soutěží. Fotbalisté VČS Tmaň budou v novém ročníku hrát v III. A třídě společně s dalšími třinácti oddíly.

III. třída – skupina A (14 účastníků):

Cembrit Beroun, Broumy, Hudlice, Chyňava, Libomyšl, Lužce, Mořina, Nižbor B, Nový Jáchymov, Svatá, Tetín, **VČS Tmaň**, Vysoký Újezd, Zdice B.

Místem konání aktivu oddílů spojeného s rozlosováním soutěží v pátek 19. července 2013 od 18,00 hodin byly Praskolesy (Jitřenka).

Losovací aktiv OFS Beroun – VČS Tmaň zahajuje podzim na Svaté

Za stoprocentní účasti klubů a oddílů sdružených pod OFS v Berouně proběhl včera od 18 hodin v Praskolesích Losovací aktiv pro nadcházející mistrovskou sezónu 2013 / 2014. Sál Restaurace Jitřenka tak byl na více než hodinu zaplněn, poté se už zástupci klubů rozjeli domů s čerstvými informacemi a především přiřazenými startovními čísly. Jak to dopadlo lpro tmaňské fotbalisty?

- Jednotlivé týmy si v III. třídě oddělení A vylosovaly tato čísla: 1 – Libomyšl, 2 – Mořina, 3 – Vysoký Újezd, 4 – Tetín, 5 – Cembrit Beroun-Závodí, 6 – Svatá, 7 – Hudlice, 8 – Chyňava, **9 – VČS Tmaň (hrací den sobota v 10,15 hodin)**, 10 – Lužce, 11 – Olympia Zdice B, 12 – Nižbor B, 13 – Broumy, 14 – Čechie Nový Jáchymov.
- **Neděle 25. srpna 2013 – 17,00 hodin – 1. kolo – Svatá – VČS Tmaň.** Další zápasy 1. kola: Libomyšl – Čechie Nový Jáchymov, Tetín – Olympia Zdice B, Mořina – Broumy, Vysoký Újezd – Nižbor B, Cembrit Beroun-Závodí – Lužce, Hudlice – Chyňava.
- **Sobota 30. srpna 2013 – 10,15 hodin – 2. kolo – VCS Tmaň – Hudlice.** Další zápasy 2. kola: Libomyšl – Mořina, Čechie Nový Jáchymov – Chyňava, Lužce – Svatá, Olympie Zdice B – Cembrit Beroun-Závodí, Nižbor B – Tetín, Broumy – Vysoký Újezd.

Redakční poznámka na závěr

Na posledním veřejném zasedání zastupitelstva obce v pondělí 17. června 2013 byl vznesen v diskusi dotaz, proč se internetová verze OBZORU objevuje na webových stránkách obce teprve po dvacátém v měsíci. Rada obce se na svém jednání touto připomínkou zabývala a rozhodla, že OBZOR bude na internetu umístěn záhy po vydání jeho tištěné podoby., kterou si budou moci stejně jako doposud zejména ti dříve narození občané naší obce, kteří internet nepoužívají, zakoupit vždy prvního v kalendářním měsíci. Děkujeme za pochopení.

Redakční kolektiv

OBZOR – informační časopis Obce Tmaň.

Registrováno na Ministerstvu kultury ČR – evidenční číslo: MK ČR E 10531

Vydává Obecní úřad Tmaň, IČO: 233 901. Internetové stránky: www.obectman.cz

Adresa redakce: Obecní úřad Tmaň, 267 21 Tmaň. E-mail: outman@quick.cz

Nepodepsané příspěvky připravil redakční kolektiv. Vedoucí redaktor: Horáček Jaroslav.

Toto číslo vyšlo 1. srpna 2013.